ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమల వృద్ధి, స్వరూపం

రాష్ట్రంలో సమతుల్యమైన అభివృద్ధి సాధించడానికి, ఉద్యోగావకాశాలు పెంచడానికి, స్థూల ఉత్పత్తిని అధికం చేసి సమాజ అవసరాలను తీర్చడమే కాకుండా మిగులును సాధించి వెనకబాటుతనాన్ని పారదోలడానికి పారిశ్రామికీకరణను వేగవంతం చేయడం తక్షణ కర్తవ్యంగా ప్రభుత్వం భావించింది. రాష్ట్రంలోని అనేక రకాలైన ఖనిజాలు, జలవనరులు, ప్రకృతి సంపద, విస్తారమైన సముద్ర తీరప్రాంతం, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు, యాజమాన్య విద్యకు సంబంధించిన విద్యాసంస్థలు, విశ్వవిద్యాలయాలు.. పరిశ్రమల స్థాపనకు, ప్రగతికి దోహదపడే సత్తా కలిగి ఉన్నాయి. పరిశ్రమలలో పనిచేసే మానవ వనరులకు కావలసిన శిక్షణ ఇవ్వడానికి సాంకేతిక సంస్థలు కూడా అందుబాటులో ఉన్నాయి.

మనది ప్రధానంగా వ్యవసాయిక రాష్ట్రం కావడంతో త్వరితగతిన పారిశ్రామికీకరణ కూడా సాధించాలని భావించారు. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ప్రణాళికలను తయారు చేయడానికి నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ అప్లయిడ్ ఎకనామిక్ రీసెర్చ్ సంస్థ 1950లో టెక్నో ఎకనామిక్ సర్వే నిర్వహించింది. సహజవనరులను, వ్యవసాయాధారిత, ఖనిజాధారిత పరిశ్రమలను త్వరితగతిన అభివృద్ధి చేయాలని ఈ సంస్థ ప్రభుత్వానికి సూచించింది. పరిశ్రమల అభివృద్ధికి కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, పలు అభివృద్ధి కార్పొరేషన్‌లతో పాటు అన్ని జిల్లాల్లో పారిశ్రామిక వాడలను రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

వివిధ సంస్థలు..

రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల అభివృద్ధి కోసం 1956లో స్టేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్(SFC), ఎ.పి. ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (1962), ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ (1969), లెదర్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్(1973), ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి.(1985), ఎ.పి. ఎస్.టి.సి, ఆంధ్రప్రదేశ్ విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ(APSDC), ఎ.పి. టూరిజం డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్(APTDC), ఎ.పి.జెన్‌కో (APZENCO), ఎ.పి. టెక్నాలజీ సర్వీసెస్ (APTS), ఎ.పి.ఐ. ఐ.సి, సింగరేణి కాలరీస్ వంటి అనేక సంస్థలు ఏర్పాటయ్యాయి.

మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల శాఖను 1960లో ఏర్పాటు చేశారు. 1978లో జిల్లా పారిశ్రామికా కేంద్రాలను (DIC) అన్ని జిల్లాల్లో ఏర్పాటు చేశారు. జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమలుచేసే అనేక పథకాలకు సమన్వయ ఏజెన్సీలుగా వ్యవహరిస్తున్నాయి.

పరిశ్రమల స్థాపనకు అనేక ప్రభుత్వ విభాగాల నుంచి ముందస్తు అనుమతులు తప్పనిసరి. అయితే ఈ అనుమతులు పొందడాన్ని సులభతరం చేసి, ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలను ప్రోత్సహించడానికి 2002లో ఏకగవాక్ష (Single window)పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు. దీనివల్ల కాలయాపన, శ్రమ లేకుండా ఒకే కేంద్రం ద్వారా పరిశ్రమల స్థాపనకు అవకాశం లభించింది. ఈ పద్ధతి ద్వారా 2007 నాటికి 21,000 పైగా పరిశ్రమలకు అనుమతులు మంజూరు చేశారు.

గ్రోత్ సెంటర్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎ.పి.ఐ.ఐ.సి. ద్వారా ప్రతి కేంద్రానికి రూ.35 కోట్ల పెట్టుబడితో బొబ్బిలి(విజయనగరం), ఒంగోలు(ప్రకాశం), హిందూపురం(అనంతపురం), జడ్చర్ల(మహబూబ్‌నగర్)లలో నాలుగు గ్రోత్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేశారు.

రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ, వెనకబడిన ప్రాంతాల్లో చిన్న పరిశ్రమల స్థాపనకు కావలసిన సదుపాయాలు కల్పించడానికి ఐ.ఐ.డి.సి (ఇంటిగ్రేటెడ్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్‌మెంట్ సెంటర్స్)ని ఏర్పాటు చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయంతో APIIC ద్వారా నంద్యాల (కర్నూలు), తడ(నెల్లూరు), నగరి(చిత్తూరు), మడిగొండ (వరంగల్)ల్లో ఐ.ఐ.డి.సి సెంటర్లను ఏర్పాటు చేశారు.

విదేశీ పెట్టుబడులు

రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల స్థాపనకు విదేశీ పెట్టుబడుల ప్రతిపాదనలు బాగానే వచ్చినప్పటికీ, ఉత్పత్తులు ప్రారంభించిన కంపెనీల సంఖ్య, పెట్టుబడిగా పెట్టిన విదేశీ ఈక్విటీ పరిమాణం నిరాశాజనకంగా ఉంది. ఉదాహరణకు 1992-2006ల మధ్య వచ్చిన మొత్తం ప్రతిపాదిత యూనిట్ల సంఖ్య 1053 కాగా, ఉత్పత్తులు ప్రారంభించిన కంపెనీ యూనిట్లు కేవలం 314గా ఉన్నాయి.

రాష్ట్ర ఆర్థిక వృద్ధిలో పారిశ్రామిక రంగం కీలక పాత్ర వహిస్తుంది. రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తిలో పరిశ్రమల రంగం వాటా 1960-61లో 7.2 శాతం ఉండగా 1990-91లో 11.6 శాతానికి చేరింది. 2001 -02 నాటికి 19.98 శాతంగా ఉన్న ఈ వాటా 2007-08 నాటికి 20.4 శాతానికి పెరిగింది.

ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు...

1. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమల శాఖను ఎప్పుడు స్థాపించారు?
   ఎ) 1960 బి) 1970 సి) 1975 డి) 1951
2. పారిశ్రామికీకరణ చేయడం తక్షణ కర్తవ్యంగా ప్రభుత్వం భావించడానికి కారణం?
   ఎ) రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తిని అధికం చేయడానికి
   బి) రాష్ట్రంలో వెనుకబాటుతనాన్ని పారదోలడం
   సి) ఎ, బి డి) ఏవీ కావు

3.వ్యవసాయాధారిత, ఖనిజాధారిత పరిశ్రమలను త్వరితగతిన అభివృద్ధి చేయమని 1950లో సూచించింది?

ఎ) చిత్తరంజన్ కమిటీ బి) లక్డావాలా కమిటీ

సి) NCAER సర్వే డి) ఏదీకాదు

4.1960లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన పరిశ్రమల శాఖ లక్ష్యం?

ఎ) పారిశ్రామిక వాడల అభివృద్ధి

బి) కుటీర, చిన్నతరహా పరిశ్రమల అభివృద్ధి

సి) పారిశ్రామిక, సహకార రంగాల అభివృద్ధి

డి) పైవన్నీ

5.రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1978లో ఏర్పాటు చేసిన జిల్లా పారిశ్రామికా కేంద్రాల ముఖ్యోద్దేశం?

ఎ) పరిశ్రమ వ్యవస్థాపకులకు అన్ని సౌకర్యాలను ఏక గవాక్ష పద్ధతిన సమకూర్చడం

బి) నోడల్ కేంద్రాలుగా వ్యవహరించడం

సి) PMRY (ప్రధానిమంత్రి రోజ్‌గార్ యోజన) అమలు చేయడం

డి) పైవన్నీ

6.రాష్ట్రంలో చిన్నతరహా, మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు స్వల్పకాలిక, మధ్యకాలిక, దీర్ఘకాలిక రుణాలను మంజూరు చేయడానికి 1956, నవంబర్ 1న ఏర్పాటు చేసిన సంస్థ?

ఎ) ఎ.పి.ఐ.ఐ.సి బి) ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి

సి) ఎ.పి.ఎస్.ఎఫ్.సి డి) ఏదీ కాదు

7.2007 మార్చి నాటికి 792 పరిశ్రమలకు రూ. 5488 కోట్ల ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించి, 1,43,000 మందికి పరోక్షంగా ఉద్యోగిత కల్పించిన సంస్థ?

ఎ) ఎపీ పారిశ్రామికాభివృద్ధి కార్పొరేషన్

బి) ఎపీ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్

సి) ఎపీ వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషన్

డి) ఎపీ సీడ్స్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్

8.ప్రస్తుతం (2007-08) రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తిలో పరిశ్రమల రంగం వాటా?

ఎ) 19% బి) 18%

సి) 23% డి) 20.4%

9.ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో APIIC ద్వారా గ్రోత్ సెంటర్లు (అభివృద్ధి కేంద్రాలు) ఏర్పాటు చేసిన ప్రదేశాలు?

ఎ) బొబ్బిలి బి) హిందూపురం

సి) జడ్చర్ల, ఒంగోలు డి) పైవన్నీ

జవాబులు	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	A	C	C	D	D	C	A	D	D

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పారిశ్రామిక విధానం

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమల అభివృద్ధికి మొట్టమొదటగా ప్రభుత్వం రాష్ట్రస్థాయిలో పారిశ్రామిక తీర్మానాన్ని(1992-1997) ప్రతిపాదించింది. సంప్రదాయ పరిశ్రమలతో పాటు ఐటీరంగాన్ని కూడా అభివృద్ధిపరచాలని ఈ తీర్మానంలో నిర్ణయించారు. అయితే 1995లో బయోటెక్నాలజీ రంగానికి పెద్దపీట వేశారు. ఆగ్రో పరిశ్రమల్లో విదేశీ పెట్టుబడులను ఆహ్వానించాలని పారిశ్రామిక విధానంలో తెలిపారు. రాష్ట్ర ఉత్పత్తుల్లో నాణ్యతాప్రమాణాలను పాటించడం, మౌలిక సదుపాయాలను మరింత పటిష్టం చేయడం, ఖాయిలాపడ్డ పరిశ్రమలకు కావాల్సిన నిధులు అందించి పునరుద్ధరించడం, ఆధునిక యంత్రాలు, పరిశ్రమలకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించడం మొదలైన అంశాలు ఇందులో ఉన్నాయి. ఆధునిక యంత్రాలను కొనుగోలు చేసే పారిశ్రామికవేత్తలకు 8 శాతం సబ్సిడీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రోత్సాహకాలు అందిస్తుంది. జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్వాలిటీ సర్టిఫికేట్లు పొందడానికి అయ్యే వ్యయంలో 50 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. విద్యుత్ వినియోగంలో ప్రతీ యూనిట్‌కు 75 పైసల రాయితీ ఇస్తోంది.

నూతన పారిశ్రామిక విధానం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2005-10కి నూతన పారిశ్రామిక విధానం ప్రకటించింది. దీనిలోని ప్రధాన అంశాలు..

- అధిక ఉత్పత్తులను సాధించి రాష్ట్ర జీఎస్‌డీపీ(స్థూల ఉత్పత్తి)లో పారిశ్రామిక రంగం వాటాను ప్రస్తుతం ఉన్న 13 శాతం నుంచి 15 శాతానికి, దేశ ఎగుమతుల్లో ప్రస్తుతం ఉన్న వాటాను 4.4 నుంచి 15 శాతానికి పెంచాలని తీర్మానించారు.
- గ్రామీణ పరిశ్రమలైన సూక్ష్మ, కుటీర పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడం.
- ఆర్థికాభివృద్ధిలో ప్రాంతీయ అసమానతలు తొలగించడం, మేధో సంపత్తి హక్కుల పరిరక్షణ, క్లస్టర్ పద్ధతి ద్వారా ప్రపంచ పోటీని తట్టుకొనే విధంగా పారిశ్రామిక సముదాయాలను ఏర్పాటు చేయడం.
- పారిశ్రామిక ఖాయిలాలను నిరోధించడం, ప్రైవేటు భాగస్వామ్యంతో పరిశ్రమల అభివృద్ధి.
- పరిశ్రమల నీటి వినియోగ చార్జీలను మూడేళ్ల పాటు మార్చకపోవడం, పారిశ్రామిక యూనిట్లకు సమీపంలోనే ప్రత్యేక విద్యుత్ ఫీడర్లు ఏర్పాటు చేసి నిరంతరాయంగా విద్యుత్ సరఫరా చేయడం.
- పరిశ్రమలు ఏర్పాటైన మొదటి ఏడాది విద్యుత్‌పై యూనిట్‌కు 75 పైసలు రాయితీ, నీటి పన్ను మినహాయింపు, పరిశ్రమల కోసం కొనుగోలు చేసే భూమిపై చెల్లించిన స్టాంప్ డ్యూటీ, రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీలు పూర్తిగా తిరిగి ఇవ్వడం.
- వ్యవసాయ భూములను పారిశ్రామిక భూములుగా మార్చుకోవడానికి ఇప్పటికే ఉన్న అనుమతులు కొనసాగింపు మొదలైనవి.

మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలపై ప్రత్యేక దృష్టి

చిన్నతరహా పరిశ్రమలపై నిర్వహించిన మూడో ఆల్ ఇండియా జనాభా గణాంకాల ప్రకారం... ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మొత్తం పారిశ్రామిక యూనిట్లలో 5.4 శాతం మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు పెట్టుబడుల్లో ఆర్థిక సహాయం 0.5 శాతం కూడా లేదు. మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలు రూ.5 లక్షల గరిష్ట పరిమితికి మించకుండా పెట్టే స్థిర మూలధన పెట్టుబడులపై అదనంగా 5 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తారు.

సాంకేతిక నైపుణ్యాల అభివృద్ధి

దేశ, విదేశీ మార్కెట్లలో పెరుగుతున్న పోటీని ఎదుర్కొనేందుకు అభివృద్ధి చెందిన టెక్నాలజీని పరిశ్రమలకు అందించి నాణ్యమైన ప్రమాణాలు కలిగిన వస్తు ఉత్పత్తి సాధించడం తప్పనిసరి. ఇందు కోసం భారత పరిశ్రమల సమాఖ్య సహాయంతో ఎపీ టెక్నాలజీ డెవలప్‌మెంట్ అండ్ ప్రమోషన్‌ను ఏర్పాటు చేసి, స్థానిక పరిశ్రమలకు కావలసిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. టెక్నాలజీ అభివృద్ధికి సిడ్బీ (SIDBI) రుణ సహాయంతో పెట్టుబడుల సబ్సిడీ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నారు.

నాణ్యత ప్రమాణాల దిశగా...

అంతర్జాతీయ, జాతీయ ప్రమాణ సంస్థలైన BIS (బ్యూరో ఆఫ్ ఇండియన్ స్టాండర్డ్స్), ISO వంటి సంస్థల నుంచి గుర్తింపు సర్టిఫికేట్లు సాధించడానికి అయ్యే ఖర్చులో (లక్ష రూపాయల గరిష్ట పరిమితికి లోబడి) 50 శాతం ప్రభుత్వం తిరిగి చెల్లిస్తుంది.

ఎగుమతుల ప్రోత్సాహక చర్యలు

APSFC ద్వారా ఎగుమతి ఆధార పరిశ్రమలకు వడ్డీలో రాయితీలు ఇవ్వడం.. ముడిసరుకుల కొనుగోలుపై అమ్మకం పన్ను రాయితీ.. అంతర్జాతీయ ట్రేడ్ ఫెయిర్‌లో పాల్గొనేందుకు గ్రౌండ్ రెంట్‌పై 30 శాతం గ్రాంటు ఇవ్వడం.. నాణ్యత ఆధారంగా ఎగుమతి రివార్డులు బహుకరించడం.. క్వాలిటీ సెల్స్ ఏర్పాటు చేసి నాణ్యతా విషయాల ప్రచారం.. వంటి కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

పారిశ్రామిక క్లస్టర్లు

సారూప్యత గల పరిశ్రమలన్నీ ఒకే ప్రాంతంలో ఏర్పడటాన్ని క్లస్టర్ విధానం అంటారు. ఒకే సము దాయంలో పరిశ్రమలు ఉండటం వల్ల ఒక పరిశ్రమలో తయారయ్యే వస్తువులు ఇతర పరిశ్రమల ఉత్పత్తి అవసరాలను తీరుస్తాయి. దీనివల్ల రవాణ సౌలభ్యతతో పాటు మార్కెటింగ్, ఇతర ఉత్పత్తి ఖర్చులు అదా అవుతాయి. పారిశ్రామిక మౌలిక వసతుల అప్‌గ్రెడేషన్ పథకం కింద ఆరు ఇండస్ట్రియల్ క్లస్టర్ల ఏర్పాటుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలు పంపించింది. ఇప్పటికే హైదరాబాద్‌లో రెండు ఫార్మా క్లస్టర్లు, విజయవాడలో ఆటో విడి భాగాల క్లస్టర్లు ఏర్పాటుకు కేంద్ర అనుమతులు రాగా హైదరా బాద్‌లో లెదర్ క్లస్టర్, రంగారెడ్డిలో ప్రెసిషన్ ఇంజినీరింగ్ పరికరాలు, విడిభాగాలు, భీమవరంలో సముద్ర ఆహార ఉత్పత్తుల ప్రాసెసింగ్ క్లస్టర్‌ల ప్రారంభానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి.

ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్లు (SEZ)

SEZ చట్టం ఫిబ్రవరి 10, 2006 నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది. ఈ చట్టానికి జూన్ 23, 2005న రాష్ట్రపతి అమోదం తెలిపారు.

ఆర్థిక మండళ్లకు కావలసిన స్థలం: 10 నుంచి 1000 హెక్టార్లు. మల్టీ ప్రొడక్ట్స్ వస్తు ఉత్పత్తి రంగమైతే 1000 కంటే ఎక్కువ హెక్టార్లు; సేవల రంగమైతే 100 హెక్టార్లు; ఎలక్ట్రానిక్ హార్డ్‌వేర్, సాఫ్ట్‌వేర్ రంగాలకు కనీసం పది హెక్టార్లు; బయోటెక్నాలజీ రంగాని చెందినవైతే 100 హెక్టార్లు; జెమ్, జ్యుయె లరీ రంగమైతే 10 హెక్టార్లుగా నిర్ణయించారు. APIIC సహకారంతో పబ్లిక్, ప్రైవేటు భాగస్వా మ్యంతో SEZలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం డిసెంబర్ 2007 నాటికి 52 SEZలకు అనుమతి ఇచ్చింది.

ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు...

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మొదటి పారిశ్రామిక తీర్మానం ఏ కాలానికి సంబంధించింది?
   ఎ) 1992-97 బి) 2005-05
   సి) 2005-10 డి) 1991-95

2. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల వృద్ధి విధానానికి సంబంధించి కిందివాటిలో ఏ అంశం సరైంది?
   ఎ) ఖాయిలా పరిశ్రమల పునరుద్ధరణ
   బి) ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించడం
   సి) విదేశీ పెట్టుబడులను ఆహ్వానించడం
   డి) అన్నీ

3. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2005-10 గాను ప్రకటించిన నూతన పారిశ్రామిక విధానంలోని ప్రధాన అంశం?
   ఎ) క్లస్టర్ యూనిట్ల ఏర్పాటు
   బి) మేధో సంపత్తి హక్కుల పరిరక్షణ
   సి) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగ కంపెనీల మూసివేత
   డి) ఎ, బి

4. కింది స్టేట్‌మెంట్లలో ఏది సరైంది?
   ఎ) మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు పెట్టుబడుల్లో అతి తక్కువ ఆర్థిక సహాయం లభిస్తుంది
   బి) స్థిర మూలధన పెట్టుబడులపై మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు అదనంగా 5 శాతం పెట్టుబడి ఇస్తారు
   సి) ఎ, బి డి) ఏదీ కాదు

5. పారిశ్రామిక క్లస్టర్లు అంటే?
   ఎ) పెద్ద కంపెనీలు బి) చిన్నతరహా కంపెనీలు
   సి) సారూప్యత కలిగిన పరిశ్రమలన్నీ ఒకే సముదాయంలో ఏర్పాటు చేయడం
   డి) మధ్యతరహా పరిశ్రమలు

6. రాష్ట్రంలో ఎగుమతి ఆధార పరిశ్రమలకు వడ్డీలో రాయితీ ఇచ్చే సంస్థ?
   ఎ) ఏపీఎస్ఎఫ్‌సీ బి) ఏపీఐఐసీ
   సి) ఏపీటీటీడీసి డి) ఏదీ కాదు

7. మన రాష్ట్రంలో ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్లు (SEZ) కల్పించే సదుపాయాలు?
   ఎ) పన్నుల్లో రాయితీలు బి) మౌలిక వసతులు
   సి) సరళతరమైన విధానాలు డి) అన్నీ

8. SEZ చట్టం ఎప్పుడు అమల్లోకి వచ్చింది?
   ఎ) 1975 బి) 1990 సి) 2006 డి) 2005

9. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2005-10గాను ప్రకటించిన నూతన పారిశ్రామిక విధానంలో ఎగుమతుల వాటాను ఎంత శాతానికి పెంచాలని నిర్ధేశించుకున్నారు?
   ఎ) 13 బి) 15 సి) 23 డి)11

10. కేంద్ర ప్రభుత్వం డిసెంబర్ 2007 నాటికి ఎన్ని SEZలకు అనుమతి ఇచ్చింది?
    ఎ) 34 బి) 53 సి)52 డి) 25

11. SEZ చట్టాన్ని రాష్ట్రపతి ఎప్పుడు ఆమోదించారు?
    ఎ) 1975 బి) 1990 సి) 2006 డి) 2005

జవాబులు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	A	D	D	C	C	A	D	C	B	C	D